

v evropské politice (20. 6. – 26. 6. 2016)

Událost týdne:

23. června proběhlo ve Velké Británii (VB) referendum o setrvání země v Evropské unii, ve kterém se 51,9 % voličů vyslovilo pro vystoupení z EU. Po oznámení výsledků ohlásil britský premiér David Cameron, který byl hlavní tváří kampaně za setrvání VB v EU, že do října rezignuje na svou pozici. Evropští političtí představitelé vesměs vyjádřili šok a smutek nad rozhodnutím britských voličů, nicméně deklarovali, že to nepovažují za konec Evropské unie. Výsledky též ovlivnily situaci na finančních trzích. Na burzách zavládl chaos, ceny ropy se propadly o několik procent a britská libra oslabila na nejnižší úroveň od roku 1985. Politické subjekty ve Skotsku a Severní Irsku, částech VB, které se jasně vyslovily pro setrvání v EU, již ohlásily, že budou usilovat o odtržení od VB. Prakticky současně s vyhlášením výsledků byla zahájena petiční kampaň za konání druhého referenda, kterou do konce týdne podepsaly přes tři miliony Britů. Kampaň je však provázána obviněními z falšování podpisů. Premiér D. Cameron možnost konání druhého plebiscitu jasně vyloučil.

20. června zahájil rakouský ústavní soud projednávání stížnosti týkající se prezidentských voleb. Stížnost podala Svobodná strana Rakouska, jejíž kandidát ve volbách těsně prohrál s Alexanderem van der Bellenem. Soud by měl vydat rozhodnutí do 6. července.

21. června odsouhlasili velvyslanci zemí EU prodloužení hospodářských sankcí vůči Rusku o dalších šest měsíců. Sankce zahrnují omezení přístupu na finanční trhy a zákaz exportu některých výrobků. Zrušení sankcí EU podmiňuje dodržováním Minských dohod. Prodloužení však nepotvrdila Rada EU, kde se proti tomu postavila Itálie, která žádá, aby se záležitostí zabývala Evropská rada.

23. června zveřejnil německý týdeník Die Zeit rozhovor s generálem Benem Hodgesem, velitelem amerických sil v Evropě. NATO by podle něj v případě ruské invaze nebylo schopné ochránit své pobaltské členy. O několik dní dříve však předseda Vojenského výboru NATO Petr Pavel prohlásil, že takový postup Ruska nepokládá za pravděpodobný. B. Hodges také komentoval nedávné alianční cvičení v Polsku, které dle něj ukázalo problémy ve spolupráci vojáků z jednotlivých zemí, nedostatečně rychlém přesunu těžké techniky a s obavami se vyjádřil i o zabezpečení komunikačních kanálů NATO, které nepokládá za dostatečné.

26. června proběhly ve Španělsku parlamentní volby. Konaly se již šest měsíců po posledních, jelikož se parlamentním stranám nepodařilo shodnout na vládní koalici. Vítězem se opět stala Lidová strana Španělska, která oproti volbám v prosinci 2015 získala o 14 křesel navíc, tedy 137 z celkových 350. Její předseda a současný premiér Mariano Rajoy prohlásil, že doufá v uzavření koaliční dohody do jednoho měsíce. Zároveň se konaly volby i do španělského senátu, ve kterém nejvíc křesel také získala Lidová strana Španělska.

Telegraficky

- Dne 22. června obvinil ruský prezident Vladimir Putin NATO z agresivní rétoriky a činů a prohlásil, že je nutné, aby jeho země v reakci na to posílila svou bojovou připravenost. Následně Státní dumu pochválil za úspěšnou „integraci“ Krymského poloostrova.
- Dne 25. června bylo oznámeno, že hlavním vyjednavčem v procesu odchodu Velké Británie z Evropské unie byl jmenován belgický diplomat Didier Seeuws.
- Dne 26. června byl novým islandským prezidentem zvolen univerzitní profesor Gudni Jóhannesson.

